

рішення – електронний режим

доступу: <http://cmiskp.eshr.coe.int/tkp197/view.asp?action=html&documented=868126&portal=hbkm&source=externalbydocnumber&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649>.

8. *Права людини в Україні - 2009 – 2010. Доповідь правозахисних організацій. / За ред. Є. Захарова / Українська Гельсінська спілка з прав людини. – Харків: Права людини, 2011. – 480 с. – Стр.161.*
9. *План дій " Україна-Європейський союз" , Європейська політика сусідства, схвалений Кабінетом Міністрів України 12.02.2005 р., схвалений Радою з питань співробітництва між Україною і Європейським Союзом. 21.02.2005.*

УДК 343.126

В.В.Плукар

здобувач кафедри

*оперативно-розшукової діяльності та спеціальної техніки
Львівського державного університету внутрішніх справ*

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СЛІДЧОГО Й ОПЕРАТИВНОГО ПРАЦІВНИКА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ РОЗСЛІДУВАННЯ РОЗБОЇВ, ВЧИНЮВАНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ

Проаналізовано організацію роботи слідчого й оперативного працівника на початковому етапі розслідування розбоїв вчинюваних організованими групами. Розкрито особливості початкового етапу розслідування розбоїв, вчинених організованими групами. Охарактеризовано слідчі ситуації, які виникають на даному етапі.

Ключові слова: *організовані групи; етапи розслідування; спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю; розбої, слідчі.*

Проанализирована организация работы следственного и оперативного работника на начальном этапе расследования разбоев вчинюванных организованными группами. Раскрыты особенности начального этапа расследования разбоев, совершенных организованными группами. Охарактеризованы следственные ситуации, которые возникают на данном этапе.

Ключевые слова: *организованы группы; этапы расследования; специальные подразделения по борьбе с организованной преступностью; разбои, следователи.*

Organization of work of investigation and operative worker on the initial stage of investigation of robberies of vchinyuvanikh the organized groups is analysed. The features of the initial stage of investigation of robberies, accomplished the organized groups are exposed. Consequence situations which arise up on this stage are described.

Keywords: *groups are organized; stages of investigation; special subsections on a fight against the organized crime; robberies, investigators.*

Постановка проблеми. Серед негативних явищ захисту конституційних прав і свобод громадян України учені дедалі частіше зауважують на проблемах із забезпечення особистої недоторканості та створення належних, а головне безпечних умов життєдіяльності людей. Особливе занепокоєння викликає те, що в Україні впродовж доволі тривалого часу спостерігається стійка тенденція до існування вельми високого рівня корисливо-насиленницької злочинності. Серед злочинів означеної спрямованості на стабільно високому рівні перебувають розбої, які вчинюються організованими групами. Про це, зокрема, свідчать статистичні дані МВС України, згідно з якими у 2006 р. виявлено 232 розбої, вчинені організованими групами, у 2007 р. – 185, тобто на 20,3 % менше, ніж у 2006 р., у 2008 р. – 129 розбоїв, тобто на 20% менше, ніж у 2007 р., у 2009 р. виявлено 135 злочинів означеного виду, що на 4,7% більше, ніж у 2008 р., у 2010 р. – 108 розбоїв, тобто на 20% менше, ніж у 2009 р.[1]. Тенденція до зменшення кількості виявлених розбоїв, вчинених організованими групами за останні п'ять років, ще не говорить про зниження рівня групової злочинності, адже, по-перше, цей вид злочину вчиняється в основному групою осіб. По-друге, щороку близько 8–10% розбоїв залишаються нерозкритими. У зв'язку з цим не можна точно визначити реальний рівень розбоїв, які були вчинені організованими групами, оскільки для цього потрібне стовідсоткове розкриття цих протиправних кримінально караних діянь. По-третє, наведені статистичні дані також можуть підтверджувати незадовільний стан роботи СПБОЗ стосовно пошуку первинної оперативно-розшукової інформації з метою виявлення організованих груп, які вчиняють розбої, з об'єктивних та суб'єктивних причин[2, с. 4].

Потреби практики та необхідність подальшого наукового дослідження питань організації роботи слідчого й оперативного працівника на початковому етапі розслідування розбоїв, вчинюваних організованими групами, властивостей осіб, які їх вчиняють, причин та умов, що детермінують такі злочини, а також сучасних чинників, які впливають на їх попередження та розкриття оперативними підрозділами МВС України, визначають актуальність даної статті.

Стан дослідження. Дослідженню окремих аспектів зазначеної проблематики присвятили свої праці вітчизняні вчені О.М. Бандурка, В.О. Глушков, Є.О. Дідоренко О.Ф. Долженков, А.В. Іщенко, І.П. Козаченко, Я.Ю. Кондратьєв, М.В. Корнієнко, В.І. Литвиненко, В.А. Лукашов, Є.Д. Лук'янчиков, В.О. Сілюков, О.П. Снігер'єв, М.Є. Шумило та ін.

Виклад основних положень. Зміст початкового етапу розслідування розбоїв, вчинюваних організованими групами у кожному конкретному випадку визначається слідчою ситуацією, яка так чи інакше пов'язана з обставинами, що характеризують злочин.

У справах про розбої, вчинювані організованими групами на початковому етапі розслідування звичайно складаються наступні слідчі ситуації:

- інформація про розбої в органи внутрішніх справ надійшла в момент здійснення злочину;
- відомості, що надійшли, свідчать про вчинення розбою конкретними особами, однак останні з місця події зникли;
- отримана інформація про факт вчинення розбою невідомими особами.

У названих ситуаціях важливо вирішити два основних завдання: які слідчі дії є невідкладними й у якій послідовності необхідно їх виконувати. У невірному їхньому рішенні криється одна з основних причин поганого розкриття розглянутих злочинів. На етапі початкових слідчих дій більшість доказів виявляється і, на жаль, безповоротно втрачається. Тому кожній типовій слідчій ситуації властивий суворо визначений алгоритм початкових слідчих дій у поєднанні з проведеними паралельно оперативно-розшуковими заходами.

Перша слідча ситуація, коли повідомлення про розбій вчинений з метою заволодіння державним або колективним майном надходить в органи внутрішніх справ у момент здійснення злочину найбільш сприятлива для початкового етапу розслідування. Тому що негайне реагування правоохоронних органів на це повідомлення шляхом невідкладного виїзду слідчо-оперативної групи (СОГ) на місце події дозволяє по "гарячих слідах" одержати досить повну інформацію як про факт розбою, так і про осіб, причетних до його здійснення, і в більшості випадків затримати. Як правило, у таких випадках органи внутрішніх справ про розбій з метою заволодіння державним або колективним майном інформує хто-небудь із працівників даної установи або за допомогою встановлених у приміщенні засобів охоронної сигналізації. На практиці в подібних ситуаціях при розслідуванні розбоїв не вироблена стійка і суворо черговість виконання слідчих дій на початковому етапі розслідування. В одних випадках відразу ж після затримання підозрюваних проводяться їх допити, потім — допит потерпілого і свідків, огляд місця події, освідування потерпілого; в інших — допит потерпілого, його освідування, огляд місця події, допит свідків і підозрюваних; у третіх — огляд місця події, допит потерпілого і його освідування, допит підозрюваних, обшук за місцем їх проживання, а потім — допит свідків[3, с.13-21].

Однак у кожному з трьох випадків не дотримується найбільш доцільна, на наш погляд, послідовність виконання невідкладних слідчих дій. І справа не в тім, що вони варіюються по-різному. Правильне розуміння ситуаційного підходу в розслідуванні припускає такий порядок слідчих дій, у якому здійснення кожної наступної дії повинне бути обумовлено результатами попереднього. Тому в розглянутій ситуації найбільш доцільний наступний алгоритм невідкладних слідчих дій: затримання підозрюваних, їх особистий обшук, огляд їхнього одягу, а також допит підозрюваних. Відтермінування останніх дій на більш пізніший час неприпустима, оскільки це може негативно позначитися на схоронності викраденого майна й інших слідів нападу, обумовлених, наприклад, вчиненням з боку потерпілого опором. Невідкладність же допиту затриманих обумовлена тим, що особи в такому стані дають цінні показання, що не стали б давати після того, як заспокоїлися. Останнє відповідає як вимогам кримінально-процесуального закону, так і тактичним розумінням. Даючи правдиві показання, підозрювані повідомляють слідчому фактичні обставини справи, допомагають йому знайти докази в ході огляду місця події, що в таких випадках, як свідчить практика, буває більш ефективним[4, с.5]. Тому тільки у виняткових випадках (несприятлива для допиту обстановка на місці події, відмова підозрюваних від дачі показань та ін.) можна перенести допит затриманих на більш пізніший час. Однак не повинно бути виключення у відношенні допиту співучасників розбою, якщо вони мають можливість безпосередньо спілкуватися між собою чи через зацікавлених у результаті справи осіб.

Використовуючи фактор раптовості допиту підозрюваних, найчастіше вдається одержати правдиві показання не тільки по розслідуваному, але й по раніше вчиненими ними злочинами. Коли злочин вчинено групою осіб, а затримана тільки одна, то варто невідкладно провести обшук за місцем проживання чи роботи зниклих підозрюваних, який доцільно доручити оперативним працівникам.

Слідом за допитом підозрюваних слід зробити огляд місця події, допит і огляди потерпілого, а при необхідності призначити судово-медичну експертизу, що дозволить одержати важливу доказову інформацію про ступінь тяжкості заподіяних потерпілому тілесних ушкоджень, часу і характеру їх утворення.

Після виконання слідчих дій, пов'язаних з участю потерпілого, допитуються свідки-очевидці та інші обізнані особи.

Початковий етап розслідування в даній ситуації закінчується проведенням інших слідчих дій організаційних заходів, невідкладність яких обумовлена результатами досудового слідства. Наприклад, проводиться дактилоскопіювання підозрюваних їх перевірка за криміналістичними обліками, здійснюється обшуки на квартирах, за місцем роботи, у рідних і знайомих затриманих осіб, де нерідко виявляються цінності і предмети, що свідчать про склад групи й інші вчинені злочини, або знаряддя злочину, зброя інші вилучені з цивільного обігу предмети, що представляють небезпеку для оточуючих.

Друга слідча ситуація, коли відомості, що надійшли в органи внутрішніх справ свідчать про здійснення розбою конкретними особами, але останні з місця події зникли — досить поширена. Однак на практиці якість їхнього вирішення ще не відповідає завданням посилення боротьби з настільки зухвалими злочинами. Відсутність наукової системи проведення невідкладних слідчих дій на початку розслідування нерідко приводить до ускладнень і порушення принципу невідворотності відповідальності винних. Після порушення кримінальної справи слідчі нерідко виконують такі дії, як огляд місця події, допит потерпілого і свідків, що хоча і є невідкладними, але могли бути проведені трохи пізніше. У розглянутій ситуації визначальним фактором є час, тому дії слідчого й оперативного працівника повинні вирізнятися максимальною невідкладністю і спрямовуватися на збір оперативно-розшукової інформації шляхом короткого опитування потерпілого і свідків-очевидців про кількість нападників, індивідуальних ознаках особистості (прізвища, місці проживання чи роботи, прикметах зовнішності), напрямку, у якому сховалися, а також характері і особливих прикметах викраденого майна. Після чого негайно здійснюється переслідування злочинців по гарячих слідах.

З метою швидкого виявлення злочинців, що зникли, вирішення ситуацій, в яких нападники відомі потерпілим чи свідкам, необхідно починати з проведення обшуків, причому, як правило, не одного, а серії одночасних обшуків як за місцем проживання зниклих, так і в інших місцях, обумовлених ситуацією. Для цього доцільно сформувати кілька оперативних груп із залученням інших співробітників міліції, а також потерпілого і свідків-очевидців, забезпечивши безпеку останніх. В усіх випадках про особистість нападників і прикметах викраденого ними майна орієнтуються територіальні підрозділи ОВС, силами яких організуються спостереження за місцями ймовірної появи злочинців і перекриття місць можливого збуту викраденого.

У випадку встановлення підозрюваних варто невідкладно провести їх затримання, особисті обшуки, освідування, обшук за місцем проживання чи роботи, а потім опитати. Якщо ж у результаті обшуків підозрювані особи не були встановлені, то надалі провадяться: огляд місця події, допит, а при необхідності й освідування потерпілого, допит свідків, чії показання мають важливе значення. Допитувати їх доцільно, відразу ж на місці події. Отримана при цьому доказова й орієнтуюча інформація, всебічно оцінюється і використовується для коректування комплексу подальших слідчих дій і оперативно-розшукових заходів, невідкладність яких обумовлена результатами попереднього розслідування (наприклад, виявлення і допит інших обізнаних осіб, призначення судових експертиз). Якщо і після цього місцезнаходження осіб, що вчинили розбій, невідоме, то початковий етап розслідування закінчується дачею доручення органам дізнання про розшук зниклих злочинців.

Заходи оперативно-розшукового характеру, проведені паралельно з названими слідчими діями, повинні бути спрямовані на швидке встановлення місцезнаходження зниклих злочинців, їх затримання, а також розшуку викраденого майна. Оперативно-розшукові заходи є важливим засобом виявлення джерел доказової інформації, однак відомості, отримані негласним шляхом, вимагають особливого підходу[5, с. 80]. Якщо вони не реалізовані в належну процесуальну форму, їхнє використання поєднане з небезпекою розшифровки спеціальних засобів і методів проведення зазначених заходів і тих, хто в них прийняв участь.

Третя слідча ситуація, коли в органах внутрішніх справ є інформація про факт здійснення розбою невідомими особами — найбільш несприятлива для початкового етапу розслідування в силу крайньої обмеженості відомостей про суб'єктів злочину. Такі ситуації найчастіше виникають тоді, коли єдиними свідками-очевидцями нападу є самі потерпілі, що часто під впливом тих чи інших причин (страху, втрати свідомості від отриманого поранення та. ін.) повідомляють слідчому дуже обмежену інформацію про подію й осіб, що напали.

Основні напрямки розслідування в цій ситуації повинні бути націлені на виявлення максимальної кількості даних, що характеризують, нападників з якої-небудь сторони: число співучасників, їхня стать, вік, ріст, професійні навички, відношення до потерпілого та. ін.

Точне визначення дій слідчого про виконання у визначеному порядку невідкладних слідчих дій для вирішення даної ситуації до деякої міри є складним й обумовлюється, як правило, часом, що пройшов з моменту здійснення розбою до надходження повідомлення в ОВС. На формування невідкладних дій слідчого й оперативного працівника впливають також наявність і ступінь тяжкості тілесних ушкоджень, заподіяних потерпілому з боку нападників. Разом з тим можна створити основу для побудови найбільш оптимального алгоритму початкових слідчих дій стосовно до конкретної слідчої ситуації.

Так, наприклад, як тільки в ОВС надійшла інформація про розбій, у ході якого потерпілому заподіяні тілесні ушкодження, черговість початкових слідчих дій, на нашу думку, може бути наступна: освідування чи судово-медична експертиза потерпілого (для вирішення питання про ступінь тяжкості тілесних ушкоджень, визначення їх небезпеки для життя і здоров'я потерпілого, встановлення часу їхнього утворення, а також представлення інформації про стан потерпілого і вироблення тактики проведення невідкладних слідчих дій з його участю), його допит (якщо дозволяє стан здоров'я), тому що такі показання в цей момент є власне кажучи

основним (хоча і не єдиним) джерелом доказової інформації про обставини нападу й осіб, що його вчинили. У процесі допиту, як правило, вдається одержати орієнтовні дані про нападників.

Слідом за освідуванням (судово-медичною експертизою) і допитом потерпілого в розглянутій ситуації провадяться: огляд місця події і допит свідків, показання яких важливі для розслідування. Подальша послідовність виконання невідкладних слідчих дій залежить від результатів виконання вищезгаданих. Так, якщо в процесі огляду місця події чи допиту свідків буде встановлена і затримані особи, що вчинили розбій, то порядок проведення подальших слідчих дій буде аналогічний тому, що характерний для першої приведеної нами ситуації, тобто проводиться їх особистий обшук і допит. Якщо на тілі у підозрюваних залишилися які-небудь сліди, то перш, ніж приступити до допиту затриманих, необхідно провести освідування. Потім звичайно провадиться обшук за місцем проживання підозрюваних чи в інших місцях, обумовлених ситуацією.

Початковий етап розслідування закінчується допитом інших свідків, а також проведенням інших слідчих дій, невідкладність яких визначається результатами досудового слідства.

Якщо в процесі допиту потерпілого, огляду місця події і допиту свідків осіб, що вчинили розбій, не буде встановлено, то провадяться допити інших свідків, а також інші слідчі дії, які залежать від результатів досудового слідства.

Несприятливий характер сформованої слідчої ситуації в сполученні з зазначеними діями слідчого викликає необхідність здійснення органами дізнання широкого комплексу оперативно-розшукових заходів. Такими заходами звичайно є: виявлення і попереднє опитування свідків, що бачили злочинців; застосування службово-пошукового собаки по запахових слідах, виявленим на місці події (воно повинно передувати роботі слідчого з будь-якими іншими слідами і речовими доказами на місці події); переслідування по гарячих слідах, бажано за участю потерпілого чи свідка-очевидця, що запам'ятав прикмети злочинців; прочісування силами працівників міліції і громадськості навколишньої місцевості, щоб знайти злочинців, що сховалися, чи заховане ними викрадене, а у випадку виявлення останнього встановлення засідки; інформування територіальних і транспортних органів міліції про вчинений розбій, прикмети злочинців і викраденого майна; закриття шляхів можливого відходу злочинців; оперативне спостереження в місцях їх ймовірної появи, а також реалізації викраденого (ринки і прилягаючі до них двори, прийомні пункти, комісійні магазини, ломбарди, каси і камери схову ручної поклажі на авіа - і залізничних вокзалах, гуртожитках, ресторанах, кафе, ювелірних магазинах та ін.); перевірка осіб, затриманих за здійснення дрібних злочинів, і осіб, доставлених у ОВС за адміністративні проступки, з метою виявлення в них викрадених предметів або слідів крові на тілі й одязі. Крім того, використовуються інші оперативні можливості ОВС по виявленню осіб, спосіб життя і поведінка яких дають підставу підозрювати їх у причетності до розбою і тих, хто займається скупкою і перепродажем краденого.

Важливою ланкою в організації роботи слідчого й оперативного працівника на початковому етапі розслідування розбоїв, вчинюваних організованими групами є здійснення комплексу організаційних заходів, спрямованих на встановлення, розшук злочинців і викраденого. В основному вони зводяться до перевірки за криміналістичними обліками (дактилоскопічному, по способу здійснення злочину, по прикметах зовнішності злочинців і викраденого майна), до постановки на облік викрадених речей, вивченню матеріалів раніше розкритих і нерозкритих розбоїв, вчинених аналогічним способом. Важливо як можна повніше використовувати поінформованість оперативних працівників ОВС (при сумлінному й ініціативному відношенні до роботи) відомостями про осіб, схильних до крадіжок, розбоїв. Це дозволить значно збільшити обсяг орієнтуючої інформації, що надходить до слідчого, забезпечити максимальний пошуковий ефект, що, як відомо, сприяє неодмінному встановленню і затриманню винних.

Висновок. Невідкладне і кваліфіковане проведення початкових слідчих дій і оперативно-розшукових заходів при розслідуванні розбоїв, вчинюваних організованими групами має вирішальне значення, тому що своєчасний, оптимальний вибір і вмiла їхня реалізація надають можливість уже на початку розслідування встановити цінні відомості про осіб, що вчинили розбій, зібрати вихідні дані про спосіб нападу, особливих прикметах викраденого майна і на основі цієї інформації виявити і затримати винних. Очевидно, що навіть незначне зволікання чи невміла організація початкових слідчих і оперативно-розшукових заходів може спричинити зворотні наслідки.

Тому оперативність, тобто уміння діяти по гарячих слідах, швидке і якісне проведення невідкладних слідчих дій і оперативно-розшукових заходів — неодмінні умови, що забезпечують реалізацію найважливіших принципів роботи оперативних працівників ОВС

Література:

1. *Статистика МВС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/53966>.*
2. *Тактика виявлення та розкриття розбоїв, вчинюваних організованими групами: науково-практичні рекомендації для працівників органів внутрішніх справ, науково-педагогічного складу, курсантів та слухачів навч. закл. системи МВС / ДСК / уклад. В.В. Плукар – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 56с.*
3. *Розбійні напади на квартири громадян. Попередження та розкриття (практичний посібник) / В.Г. Телійчук, Д.Й. Никифорчук, О.М. Сиченко – Кіровоград Кіровоградський юридичний інститут ХНУВС, 2008. – 76с.*

4. Огляд місця події у справах про грабежі та розбійні напади [Текст]: метод. рек. / [С.С. Чернявський, О.Ю. Татаров, В.В. Бурлака та ін.]. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2011. – 52с.

5. Протидія грабежам оперативних підрозділів МВС України: навч. посібник / за заг. ред. О.М. Джужі. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 115с.

УДК 338.45:330.341.1:005

А.В. Колодійчук

аспірант,

Інститут регіональних досліджень НАН України

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ

Розглянуто модель управління інноваційним розвитком, основні етапи розробки моделі інноваційного розвитку підприємств. Наведені основні фактори успішності інноваційного розвитку підприємств.

Ключові слова: *інновації, інноваційний розвиток, інвестиції, ресурси, ефективність, конкурентоспроможність, промислові підприємства.*

Рассмотрена модель управления инновационным развитием, основные этапы разработки модели инновационного развития предприятий. Приведены основные факторы успеха инновационного развития предприятий.

Ключевые слова: *инновации, инновационное развитие, инвестиции, ресурсы, эффективность, конкурентоспособность, промышленные предприятия.*

The model of innovative development, the main stages of development of a model of innovation development of enterprises is considered. Key success factors of innovation development of enterprises are resulted.

Keywords: *innovations, innovative development, investments, resources, efficiency, competitiveness, industrial enterprises.*

Постановка проблеми. Сучасні умови розвитку економіки України вимагають нової моделі економічного зростання на основі використання інноваційного типу розвитку. Перед економікою країни постали такі завдання, як: визначення пріоритетів розвитку національної економіки з урахуванням наявних ресурсів; забезпечення динаміки економічного зростання; сприяння інноваційному розвитку промислового виробництва і обґрунтування методології подальшого розвитку. Їх реалізація вимагає концептуального теоретико-практичного обґрунтування можливостей та доцільності інноваційного розвитку, розробки адекватної сучасної парадигми управління, що здатна здійснювати адаптацію промислових підприємств до нових умов функціонування.

Вітчизняним промисловим підприємствам необхідно здійснювати пошук ефективних напрямків інноваційного розвитку з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх чинників.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам інноваційного розвитку промислових підприємств присвячено багато зарубіжних і вітчизняних наукових праць. Теоретичні аспекти цієї проблеми висвітлено в наукових працях таких відомих зарубіжних дослідників як І. Ансофф, П. Друкер, Д. Кліланд, М. Портер, Р. Річард, Б. Санто, Й. Шумпеттер. Значна кількість досліджень вітчизняних учених також присвячена проблемам інноваційного розвитку підприємств. Це – О. Амоша, Ю. Бажал, А. Гальчинський, В. Геєць, М. Кизим, С. Ілляшенко, М. Крупка, І. Лукінов, М. Туган-Барановський.

Незважаючи на наявність великої кількості наукових розробок, ще існує проблема щодо організаційного моделювання інноваційного розвитку, обґрунтування відповідних організаційних структур управління інноваційним розвитком тощо. Власне цим і визначається актуальність даного дослідження.

Виклад основного матеріалу. В сучасних умовах на світових ринках змінюються конкурентні умови, які приводять до отримання динамічно мінливих конкурентних переваг. Вони базуються на інноваціях.

В нашій країні існують такі напрямки подолання несприятливих умов стосовно підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств: необхідність проведення політики щодо підтримки конкурентоспроможних підприємств та рішучого звільнення від підприємств – банкрутів; підтримка нових конкурентних переваг підприємств, які спрямовані на створення високотехнологічної продукції з